

Magyar kultúra napja Kitüntetési ünnepségek

A magyar kultúra napja alkalmából pénteken kitüntetések vehettek át Göncz Árpád köztársasági elnöktől a honi szellemi élet jeles képviselői. Az országház Kupolacsarnokában megtartott ünnepségen jelen volt Boross Péter kormányfő, Szabad György házelnök és Mádl Ferenc művelődési miniszter.

A Himnusz hangjait követő beszédében az államfő törzsében öreg, ám hajtságában fiatal fához hasonlított a magyar kultúrát. Múlt, jelen és jövő harmonikus együttélése a kulturmunkásainak felelőssége, akik összekötő kapocsként fűzik egybe a hagyományokat. – Most olyanok tevékenységét ismerik el a kitüntetésekkel, akik maguk is rajta hagyták kezük nyomát a kultúrán. Elismerésükkel háláját fejezi ki a nemzet – mondta Göncz Árpád, majd átadta a kitüntetéseket.

• Megyénkből a Magyar Köztársaság elnöke – a miniszterelnök előterjesztésére a Magyar Köztársasági Érdemrend Középkeresztjét (polgári tagozat) adományozta: dr. Szókefalvi-Nagy Béla Állami-díjas és kétszeres Kossuth-díjas matematikusnak, akadémikusnak, a József Attila Tudományegyetem nyugalmazott tanszékvezető egyetemi tanárának nemzetközileg is kimagasló oktatói és tudományos tevékenysége elismeréseként;

• a Magyar Köztársasági Érdemrend Tisztikeresztjét (polgári tagozat) adományozta dr. Wollemann Mária-nak, a Magyar Tudományos Akadémia Szegedi Biológiai Központ Biokémiai Intézete nyugalmazott tudományos tanácsadó-jának magas szintű tudományos tevékenysége elismeréseként;

• a Magyar Köztársasági Érdemrend Kiskeresztjét (polgári tagozat) adományozta Bakonyi Lászlónak, a szegedi Madách Imre Általános Iskola nyugalmazott tanárának pedagógusi életútja elismeréseként.

■ Mádl Ferenc művelődési és közoktatási miniszter a hazai oktatás és nevelés kiemelkedő képviselőinek a Néprajzi Múzeumban adott át kitüntetéseket; 120 pedagógus részesült magas állami kitüntetésben.

A Magyar Köztársaság elnöke a miniszterelnök előterjesztésére, eredményes oktató-nevelő munkája elismeréseként a Magyar Köztársasági Arany Érdemkeresztet adományozta megyénkből Vargacs Mária-Krisztínának, a szegedi Karolina Elemi Iskola és Gimnázium igazgatójának.

A Magyar Köztársaság művelődési és közoktatási minisztere az egész magyar felsőoktatás területéről, az iskolateremtő személyeknek, nemzetközi elismertségű munkát végzőknek a Szent-Györgyi Albert-díjat adományozta. Megyénkből dr. Dux Lászlónak, a Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetem Biokémiai Intézete tanszékvezető egyetemi tanárának, az orvostudomány doktora; dr. Ferenczy Lajos akadémikusnak, a József Attila Tudományegyetem Állami Díjas tanszékvezető egyetemi tanárának, a biológiai tudomány doktorának; dr. Kristó Gyulának, a József Attila Tudományegyetem tanszékvezető egyetemi tanárának, a történelemtudomány doktorának; dr. Papp Gyula akadémikusnak, a Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetem Farmakológiai Intézete igazgatójának, tanszékvezető egyetemi tanárnak, az orvostudomány doktorának.

Kiemelkedő óvodai, alap-, közép- és felsőfokú oktatói-nevelői munkáért, valamint a pedagógiai gyakorlatot segítő kiemelkedő tudományos tevékenységért Apáczai Csere János-díjat adományozott dr. Csetri Lajosnak, a József Attila Tudományegyetem egyetemi tanárának, az irodalomtudomány doktorának; dr. Sipos Sándornénak, a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola főiskolai docensének.

Kiemelkedő oktató-nevelő és tudományos munkássága elismeréseként a Magyar Felsőoktatásért Emlékplakettet adományozta dr. Szalamin Editnek, a József Attila Tudományegyetem egyetemi docensének, a nyelvtudomány kandidátusának.

Az alap- és középfokú oktató-nevelő munkát végző tanároknak, a

gyermekmek harmónikus személységformálásában huzamosan végzett kiemelkedő munkáért a Németh László-díjat adományozta. Megyénkből Földesi Ferencnek, a hódmezővásárhelyi Bethlen Gábor Gimnázium igazgatójának.

■ Ahogy én tudom, ennek a falunak jelentős szőlészete nem volt. Régi kimutatásban találtam, az összes földnek mindössze negyed százalékán termelték. A falu közepét ugyan szőlőföldeknek nevezték valaha, de nagy szőlő nem lehetett benne. Most meg már füstölök is?

Rákaptam megint régi módszeremre: hagyom, hogy kilincsről kilincsekre adjanak az emberek. Most éppen a húsfüstölő „flóriához” küldenek. Még rokonszakként se kapcsolódik egymáshoz a kettő, tehát érdekes lesz mindjárt. Már indulok is Vidács Lászlóékhoz. A kapuban feleségével találkozom össze, aki éppen kikíséri füstölt egyetmást szállító egyik kuncsaftjukat, és fölsegíti a kosarát a biciklire, hallhatóan nagyon kedvesen, jóval túllépve a kötelező üzleti udvariasságot, Azt mondja változatlan kedvességgel, hogy a férje kint van a hajdani reptér mellett. A gáztöltő telepre fut ki a fóliásáruk vége. Délig biztosan nem jön be, az lesz a legjobb, ha kimegyek.

■ Van szíve kiküldeni ebben a nagy hidegben?

– Még fróasztalt is talál ott magának!

Megyek a Téglás utcán végig, bálumol borjú módra a sokszor még új kapuval se rendelkező szép új házakat, és belegondolok, ez a Szegedhez láncolt falu miért nem a Szegedre menő út felé terjeszkedik? Látok egy fóliavesztett flóriát, véges-végig szőlő van benne. Ez az, amit nekem meg kell néznie! Jó sorom van ma, éppen ebben rotátoroz, akit keresek. Mondom neki, a felesége fróasztalt ígért, oda menjünk be, mert ülve könnyebb beszélgetni, mint állva fagyoskodni. Sajnos, bent a bódében is hideg van, a golyóstollam is jelezgeti, nincsen kedvére az idő, de rászólok otthoni formulával: miért nem püspöknek született!

■ Szép a szőlő. Egyforma mind, mint a vakart hal.

– Egyszerre ültettük, valamennyi Pannónia kincse, táp-

(Folytatás az 1. oldalról.)

A szövetkezeti tagok száma csak hozzávetőlegesen határozható meg, mert sokan „ketős tagsággal” rendelkeznek: lakás- és garázstulajdonosként is szerepelnek a nyilvántartásban. Így mintegy 2 ezer 500-ra tehető azok száma, akik még megmaradtak a szövetkezetben. Elindult viszont az Északitól mindenáron szabadulni kívánók lavinája: jelenleg több százan jelezték kilépési szándékukat.

Dr. Munz Károly arról tájékoztatott, hogy az 1992. évi II. törvény megjelenésének évében, pontosan 1992. június 30. napjában jelölte meg azt az utolsó időpontot, ameddig még lehetséges volt a kiválás. Ezzel a lehetőséggel akkor mindössze négy épület élt.

Azóta már csak egyéni kilépésre van mód, ez viszont még nem menti föl a kilépőt fizetési kötelezettségei alól: az üzemeltetési és felújítási költség rá eső részét továbbra is fizetnie kell. A kilépő csak azt a jogát veszíti el, hogy szavazatával beleszóljon a szövetkezeti közgyűlés döntéseibe.

Tovább bonyolítja a helyzetet, hogy az épületek alatti föld, valamint a házak közös helyiségei a szövetkezet tulajdonában vannak, s e tény sem könnyíti meg a szabadulást...

Az Északi Lakásszövetkezet fölszámolása 1993. december 21-én kezdődött, mégpedig a Szegedi Távhőszolgáltató Vállalat kezdeményezésére, mivel

Félig kertész, félig húsfüstölő. (Fotó: Enyedi Zoltán)

Algyő, hol vagy?

Füstölt flória?

anyagot, vizet, vegyszert, napot, mindent egyformán kap mind, szépnak is, egyformának is muszáj mindnek lenni.

■ Hogyan kapott rá a flóriára?

– Kordonszőlőnek telepítettük 1982-ben, de alig fordult termőre, rájött 1986-ban a huszonkilenc fokos fagy. Tövig vissza kellett metszenem. Akkor keseredtem neki, mert meg nem engedtem, hogy az időjárás dirigáljon. A természet azonban olyan, szereti mindenből kivenni a vámot. Úgy elszaporodtak a gombabetegségek, ki kellett találnom, hogy szüret után mindjárt leszedem a flóriát. Hadd tépje, hadd sanyargassa az időjárás tavaszig.

■ Ember! És ha megint jön a huszonkilenc, mínuszban?

– Olyan kondíciót kell teremtenem, hogy kibírja azt is. Láthatja, a vessző minden tőkén beérett. Minden évben istállótrágyát kap, minden évben dekára kimérve a műtrágya is.

■ Fejadag, műtrágyából?

– Az hát. Mint a teheneszetekben a prémium-abrak. Egy mázsa szőlőhöz egy kiló nitrogén, nyolcvan deka foszfor, és

két-három kiló kálium. Ha kevesebbet adnék, kevesebbet kapnék.

■ Honnan tudja ennyire pontosan?

– Szentesen végeztem a kertészeti szakközépiskolában.

■ Ja, így könnyű! Akkor, tessék mondani, mi a haszna egyáltalán a flóriának?

– A téli fagyok ellen semmi, de a tavasziak ellen sok. És legalább három héttel hamarabb lehetek a piacon.

■ Idén is?

– Panaszom nincsen, de sok előnyöm most nem volt. A száraz meleg úgy rendezte, hogy a szabadföldi szőlő is majdnem akkorra érett be.

■ Viszont fólia alatt minden gomba jobban támad.

– Minden héten permetezek. Itt a naptár, ez a permetezési naplóm, minden hétvégére permetezés van beírva. Ezernyolcszáz-ezeröttszáz forint minden héten. Július legelején permeteztem utoljára, és 22-én vittem először ötvennégy rekesz szőlőt. Mindent könyvelek, láthatja, utána mindennap szállítottam.

■ Azon az utcán láttam, amelyiken szinte naponta

kimegyek a kertünkbe, legalább négy ember nyavalygott bénaságban egyik esztendőben. Mostanában egyiket se látom. Lehet, hogy meghaltak már. Látzott az utcáról, fölkiáltottak is.

– Értem, és igazat adok magának. Hatalmas veszedelem a mérge szabad ég alatt is, fólia alatt még nagyobb. A mérget tisztelni kell! Az nem olyan, mint amikor ráütök a kezemre. Fáj, fáj, rázogatom, lehet, hogy a számba is bekapom, de előbb-utóbb elmúlik. A mérge nem múlik el, a máj összegyűjti, amíg azt is tönkre nem teszi. Gázálarc nélkül el se kezdek permetezni.

■ És a húsfüstölés?

– Azért nem kertészkedem télen, bár megtehetném, itt a termálfvíz, mert otthon húst füstölünk. Két helyiségünk van, egyikbe a friss hús gyűlik, a másikba a füstölt, mennyeztetik ki van csempézve mind-egyik, és a harmadik a füstös terem. Élelmiszerről van szó, a csupa csempe nem luxus. Vastepszikbe viszem be a bükkfagorgácsot – van, amikor az egész országot összekajtatom érte –, negyvenöt óráig van a füstön, ha átlagot akarok mondani. Attól függ, milyen a hús.

■ Eszi a füstöltet?

– Szeretem is, és tudom is kell, milyen lesz belőle. Vágni azonban évek óta nem vágunk már.

■ Kér mindig valakitől?

– Soha. El se fogadnám. Boltból veszünk húst, és föl-füstöljük.

■ Köszönöm a hideg fogadtatást. Átmennék a szomszédba, a fűtött fólia alá, megmelegedni.

Csak mentem volna. Két akkora kutya fogadott, belépni se mertem. Egy darabig hergelttem őket, hátha előkerül a gazda, de valahol a fóliák mélyén virágzott. Mert ő meg virágot termel, ha itt van a termálfvíz. Ki-ki maga mesterségét...

(Folytatjuk.)

Horváth Dezső

Kilépni lehet, fizetni muszáj Az Északit is fölszámolják...

Dr. Csoma Lajos csak legyint. (Fotó: Schmidt Andrea)

a szövetkezet már régóta nem tudta kifizetni a melegvízszámlákat.

A szövetkezet kintlévőségei 17 millió forintra rúgnak. Ebből 11 millióval maguk a lakók tartoznak, mivel '93 tavaszától tömegesen tagadták meg a közös költségek befizetését; 6 millió forint peidg „nem név szerinti tartozás”, ami az egyes épületek felújítási kereteinek túllépéséből jött össze.

A lakókat ezekben a napokban értesítik a felszámolási folyamatról, s a szövetkezetnek tartozók névre szóló fölszólítást kapnak adósságaik rendezésére (2100 fizetési felhívást küldtek ki). Amíg a fölszámolás tart, az adósok listája az

Északi irodájában marad, s megpróbálnak velük szépszerével szót érteni. A fölszámolás végeztével viszont a „fekete lista” átkerül a szolgáltatókhoz, tehát semmiképpen sincs kibúvó, fizetni muszáj, akár kilépett valaki a szövetkezetből, akár nem.

Dr. Munz Károly tájékoztatása szerint nincs szó a közös használatú helyiségek eladásáról, a felszámolás alatt ez nem is lenne lehetséges. Segítik viszont a szövetkezetből kilépők fogyasztási közösséggé alakulását, s jelenleg is folyik a jogértelmezés arról, hogy miképpen lehet majd társasházakat létrehozni.

Segítheti a helyzet tisztá-

zását, ha a már megalakult fogyasztói közösségek állapotváltozásukat bejelentik az Északiban, mert így elkerülhetők az elszámolási nehézségek. Viszont azt a pénzt, amit korábban fizettek be az Északi számlájára, már nem tudják visszaszerezni.

A fölszámolás akár két esztendőig is elhúzódhat, s egyelőre nincs remény a korai befejezésre. Dr. Munz Károly viszont azt mondta, hogy néhány hónapon belül szeretnék rendezni a lakók sorsát, s hozzásegíteni őket a jogilag szabályozott társasházi formák létrehozásához.

Ny. P.

Nincs választási paktum!

A nemzeti demokraták választási szövetségkötéséről az elmúlt napokban a sajtóban találgatások láttak napvilágot.

A Nemzeti Demokrata Szövetség ezúton közli – szervezetei és tagjai előtt is megerősítve, hogy a nemzeti demokraták semmilyen választási szövetséget nem kötöttek, s nem is áll szándékukban a választások első fordulójá előtt.

A koalíciós szövetkezés a választások első fordulójá után jöhet szóba, illetve a választások utáni feladat. Egészen más kérdés, hogy a szövetség folyamatos politikai kapcsolatépítő

tevékenysége során felmerülhetnek hízelgő és kívánatos, vagy éppen hitelrontó szándékú találgatások is.

A Nemzeti Demokrata Szövetség a testületi által jóváhagyott döntések alapján valamennyi egyéni választókerületben saját jelöltet állít. A párt alapító nyilatkozatába foglalt nemzeti centrumjellegnek megfelelően viszont – mint eddig is – ezután is kész a folyamatos párbeszédre minden, az alkotmányosság és a demokrácia alapértékeit elfogadó, a nemzet javát szolgáló politikai erővel.

Hirdetését feladhatja személyesen DÉLMAGYARORSZAG
Hétköznap 7-19 óráig,
Sajtóház, Stefánia 10.
Telefax: 481-444

